

STORTINGET

Representantforslag 113 S

(2019–2020)

fra stortingsrepresentantene Hanne Dyveke Søttar, Kari Kjønås Kjos, Silje Hjemdal og Roy Steffensen

Dokument 8:113 S (2019–2020)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hanne Dyveke Søttar, Kari Kjønås Kjos, Silje Hjemdal og Roy Steffensen om nødvendige regelendringer om politiattest for ansettelsesforhold i skoler og barnehager

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslag til endring i barnehagelovens bestemmelse om politiattest ble lagt fram for Stortinget i Prop. 120 L (2012–2013). Endringsforslaget innebar at barnehagelovens bestemmelse ble harmonisert med politiregisterlovens overordnede regler om barneomsorgsattest. I proposisjonen ble det fremhevet at det ved vurderingen av hvilke straffebud som skal anmerkes på politiattest med hjemmel i barnehageloven, må sees hen til formålet som berettiger barneomsorgsattest på barnehageområdet. Det ble vurdert at omfanget av overtredelser som skal anmerkes, bør avgrenses til straffebud som rammer handlinger som i relasjon til mindreårige må anses særlig alvorlige og dermed særlig relevante på området. I vurderingen ble det foretatt en grundig avveining mellom hensynet til beskyttelse av barnet og andre hensyn som eksempelvis resosialisering og rehabilitering av personer som har begått lovbrudd.

I 2015 skjerpet Høyre/Fremskrittsparti-regjeringen i forskrift om politiattest i barnehager kontrollen av personer som vil jobbe i norske barnehager, deriblant krav om at også personer som jobber færre enn 14 dager, må levere politiattest, at attesten skal vise mer informasjon enn før, samt at man åpnet opp for at barne-

hager kan innhente oppdaterte opplysninger fra politiet om personer som allerede er ansatt. Dette var en nødvendig innstramming, men oppslag i Vårt Land fra 16. februar 2020 viser at det fremdeles er et problem at flere lovbrudd ikke føres opp på politiattesten. Forslagsstillerne mener at en politiattest for personer som jobber tett med barn, skal være et verktøy som virker preventivt og trygghetsskapende for barn og foreldre, men dette forutsetter at innholdet i politiattesten omfatter alle relevante kriminelle forhold.

For å kunne jobbe i skole og barnehage må man vise fram politiattest, men i boken «Vandel – om politiattester og vurdering av skikkethet» av professorene Morten Holmboe og Tor-Geir Myhrer kommer det fram at dette ikke er en forsikring mot at personen ikke er straffedømt. Begrepet «plettfri vandel» betyr ikke at personen har gått fri for alt som har med straffbare handlinger å gjøre. En politiattest gir ikke tilstrekkelig med opplysninger slik det er i dag. For eksempel inneholder en barneomsorgsattest ikke informasjon om personen er dømt for kroppsskade mot et barn, med mindre den er betegnet som «grov». Med andre ord finnes det straffbare forhold som ikke står på politiattesten som kunne være interessant for oppdragsgiveren å kjenne til. Hva som er «plettfri», «tilfredsstillende» eller «hederlig» vandel, er ikke alltid så lett å vite. Professorene Morten Holmboe og Tor-Geir Myhrer foreslår at begrepene klargjøres i lovverket, slik at brukerne av politiattester har klare retningslinjer å holde seg til. De foreslår også at de såkalte barneomsorgsattestene utvides slik at vold mot barn anmerkes på attesten.

Forslagsstillerne vil også vise til at Foreldreutvalget for barnehager (FUB) i juni 2019 sendte brev til Kunnskapsdepartementet der de tar opp problemene knyttet til politiattestene for barnehageansatte. Disse har hull

og mangler som gjør at for eksempel voldsdømte i verste fall kan få jobb i barnehagen.

Politiattest på opplæringslovens område er også behandlet i NOU 2019: 23 Ny opplæringslov. Utvalget presiserer at det ligger utenfor deres mandat å foreslå endringer i politiregisterloven § 39 eller i andre regler, men mener at det er grunn til å innføre strengere regler på skoleområdet enn det har vært tidligere.

Dette handler om barnas sikkerhet og foreldrenes trygghet på at det er pålitelige og kvalifiserte voksne som jobber i barnehagene. Forslagsstillerne mener derfor det er særdeles viktig å sørge for at politiattestens innhold blir tydeligere, slik at de som ansetter, kan være sikre på at personene de ansetter, ikke har begått lov-

brudd som er uforenlige med å jobbe med barn og ungdom.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen om å fremme forslag om nødvendige regelendringer, slik at politiattesten gir et fullstendig bilde av søkeren og viser alle relevante lovbrudd i de tilfeller som gjelder ansettelsesforhold i skole, barnehage eller andre steder der kontakt med barn utgjør en viktig del av stillingen.

20. mai 2020

Hanne Dyveke Søttar

Silje Hjemdal

Kari Kjønås Kjos

Roy Steffensen